

Afgørelse
om
erstatning i anledning af
fredning af Stevns Klint
i Stevns Kommune
afsagt den 1. maj 2017
af
Fredningsnævnet for Østsjælland.

Indledning:

Fredningsnævnet for Østsjælland har den 1. maj 2017 truffet afgørelse om fredning af Stevns Klint i Stevns Kommune.

Grundejerne og andre interessenter fik den 18. december 2016 tilsendt de vedtagne fredningsbestemmelser og blev anmodet om at fremsende erstatningskrav til fredningsnævnet. Fristen blev efter anmodning udsat til den 31. januar 2017.

Miljøstyrelsen og Stevns Kommune har herefter haft lejlighed til at udtale sig om de fremsatte erstatningskrav.

Nævnet har under sagens behandling været sammensat af formanden dommer Linda Lauritsen og nævnsmedlemmerne Karin Haldrup (udpeget af Miljøministeren til Fredningsnævnet for Østsjælland) og Flemming Petersen (udpeget af kommunalbestyrelsen i Stevns Kommune).

Danmarks Naturfredningsforening har udarbejdet revideret fredningskort af 13. marts 2017 (nordlig del) og 1. december 2016 (sydlig del), og lodsejerliste, der senest er revideret den 16. marts 2017. De neden for nævnte lodsejenumre henviser til denne lodsejerliste.

Fredningsnævnet skal i medfør af naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, 1. pkt., jf. § 33, stk. 5, fastsætte erstatning til ejere, brugere og andre indehavere af rettigheder over de fredede ejendomme for det tab, som fredningen påfører dem. Fredningsnævnet har inden for den fastsatte frist modtaget en række henvendelser og erstatningskrav, se nærmere nedenfor.

Fremsatte erstatningskrav:

Størstedelen af lodsejerne har fremsat deres erstatningskrav samlet og har knyttet generelle bemærkninger til kravene. Det er om selve trampestien bemærket, at den skal udlægges i en bredde af 1 meter, og at det må antages, at den vil blive anlagt mindst 1 meter fra klintekanten. Derfor vil udlægget til stien mindst udgøre 2 meter i hele sin længde. Samtidig viser erfaringen, at stien ved at blive benyttet nærmer sig 2 meter i bredden. Det areal, der er udlagt til sti, og arealet fra stien mod klintekanten vil ikke kunne benyttes af ejeren. Subsidiært ønskes erstatning efter ekspropriationsreglerne og ikke efter fredningsreglerne.

Det er om den resterende del af den udlagte 25 meter brede bræmme bemærket, at erstatningen bør fastsættes som ved en ekspropriation. Dette begrundes i, at fredningsmyndigheden i praksis selv bestemmer, hvor stien reelt skal ligge, ligesom det er antaget, at klintekanten ikke er stationær, og at stien derfor over tid vil rykke ind i landet. Der kan ikke oppebæres EU-hektarstøtte, når ejeren ikke har den fulde råderet, idet fredningsmyndigheden har ret til at lægge stien efter et skøn.

Da det må antages, at det udlagte areal ikke vil kunne udnyttes, efterhånden som stien rykker ind i landet, må der i denne sag gives højere kompensation end i andre fredningssager. Kompensationen bør være af samme størrelse som ved fastsættelse af erstatning ved ekspropriation. Der er ved gennemgang af en række handler på Stevns redegjort for, at prisen for landbrugsjord i området er på ca. 300.000 kr./ha. Subsidiært bør der mindst gives en kompensation, der er det dobbelte af, hvad der gives i andre fredninger.

Yderligere skal der ved erstatningsfastsættelsen tages hensyn til de lodsejere, der mister retten til at benytte eksisterende anlæg eller muligheder, f.eks. nedgange til stranden, benyttelse af stranden, bevarelse af hejsepladser. Der er lodsejere, der ikke tidligere har været berørt af offentlighedens adgang til klinten. I det nordlige område er der særlige jagtinteresser, der med en sti vil blive begrænset eller helt må ophøre. Endelig er der ejendomme, der vil falde i værdi, bl.a. fordi de i dag ligger helt ugenert og unikt og derfor er tillagt en herlighedsværdi.

Der ønskes godtgørelse for udgifter til sagkyndig bistand med 4.300 kr. pr. lodsejer, hvilket svarer til det beløb, der automatisk betales af ledningsejere til den enkelte lodsejer ved ekspropriation af areal til placering af ledninger i jorden. Beløbet dækker mindre omkostninger i forbindelse med konsulentbistand både til den enkelte lodsejer og til foreningen af lodsejere.

Løbenummer 2, matr.nr. 38a Holtug By, Holtug, Ilse Mirjam Sørensen og Jørgen Sørensen, Holmager, Trommeslagervej 22, Sigerslev, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 16.900 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	12.600
Sagkyndig bistand	kr.	<u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	16.900

Løbenummer 3, matr.nr. 40a Holtug By, Holtug, Dennis Manfred Christiansen, Præsteskovvej 6, Holtug, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 2.036.700 kr. Faldet i ejendomsværdi skyldes bl.a. forringelsen af privatlivets fred, gene for hestene og hundene på ejendommen, ejendommen skal indhegnes. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	32.400
Fald i ejendomsværdi	kr.	2.000.000
Sagkyndig bistand	kr.	<u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	2.036.700

Løbenummer 4, del af matr. nr. 37a Holtug By, Holtug, Annavia Seyer-Hansen, Østerbrogade 85,3.,-91, 2100 København Ø, Administrator: c/o Bredeløkke, Bredeløkkevej 15A, Raaby, 4660 St Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 1.280.092 kr. Faldet i ejendomsværdi skyldes bl.a. tab af herlighedsværdi og indblik og tab af jagtmulighed langs og fra klintekanten. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	54.600
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	226.320
Fald i ejendomsværdi	kr.	1.000.000
Sagkyndig bistand	kr.	<u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	1.280.092

Løbenummer 5, del af matr.nr. 36a, Holtug By, Holtug, Karen Susanne Ovesen og Karl Hedeager Ovesen, Højgårdsvej 6, Holtug, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 11.516.150 kr. Tabet i ejendomsværdi fremgår af en vurdering af 25. januar 2017 foretaget af ejendomsmægler Hanna Loberg. Trampestien er ikke forenelig med flyvning, og der skal derfor købes 17 ha jord og opføres let hangar og landingsbaner. Jagten langs klinten forringes, når vildtbiotopen ødelægges, frit skud mod klintekanten tabes. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	46.200
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	265.650
Fald i ejendomsværdi	kr.	4.750.000

Tab af flyvemulighed for veteranfly, hangar	kr. 6.200.000
Tab af jagt	kr. 250.000
Sagkyndig bistand	<u>kr. 4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr. 11.516.150

Løbenummer 6, del af matr.nr. 35b og del af matr.nr. 34a Holtug By, Holtug, Niels Henning Andersen, Karl Andersensvej 2, Holtug, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 2.045.450 kr. Der er i 1993 efter tilladelse plantet et 6 rækket læhegn langs klinten ud for matr.nr. 34a p.g.a. udvintrings- og jordfygningsproblemer. Hvis der laves en udsigtskile i et læhegn, vil dette virke som en turbo, så sne- og jordfygning kan beskadige afgrøderne. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr. 109.800
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr. 631.350
6 rækket læhegn	kr. 300.000
Ødelagt vildtbiotop og ødelagt jagt	kr. 500.000
Markskade	kr. 500.000
Sagkyndig bistand	<u>kr. 4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr. 2.045.450

Løbenummer 7, del af matr.nr. 32e Holtug By, Holtug, Ole Sjøberg Christiansen, Kulstihus, Kulsti 11, Holtug, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 247.300 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr. 36.000
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr. 207.000
Sagkyndig bistand	<u>kr. 4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr. 247.300

Løbenummer 8, del af matr.nr. 32f Holtug By, Holtug, Tina Riis Poulsen og Jesper Lehnshøj Poulsen, Kulsti 13, Holtug, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 792.858 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr. 41.916
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr. 232.392
Tab af jagt	kr. 64.250
Forstyrrelse af privatlivets fred	kr. 225.000
Foringelse af ejendomsværdien	kr. 225.000
Sagkyndig bistand	<u>kr. 4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr. 792.858

Løbenummer 9, del af matr.nr. 33i, del af matr.nr. 33g og del af matr.nr. 33f Holtug By, Holtug, Kirsten Anni Jacobsen og Vagn Holk Lauridsen, Vejs Ende 4, Holtug, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 3.609.816 kr. Der er fårehold på ejendommen, og de eksisterende flytbare hegn vil ikke længere være tilstrækkelige. Der er indhentet tilbud fra Hegnsbutikken, Kirke Eskilstrup, vedrørende pris på hegn. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	74.760
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	429.870
Gener og ulemper ved tab af herlighedsværdi	kr.	390.000
Gener og ulemper ved tab af rekreativ udnyttelse og livsform	kr.	180.000
Gener og ulemper vedr. dyreliv	kr.	80.000
Gener og ulemper vedr. jagt	kr.	192.000
Gener og ulemper p.g.a nedlæggelse af trappe	kr.	240.000
Udgift til hegn	kr.	82.886
Udgift til rydning	kr.	14.000
Værditab p.g.a. nedlæggelse af trappe	kr.	500.000
Værditab, ikke længere unik, rolig beliggenhed	kr.	700.000
Værditab vedr. dyreliv	kr.	112.000
Værditab vedr. jagt	kr.	330.000
Værditab vedr. tab af rekreativ værdi og udnyttelse	kr.	280.000
Sagkyndig bistand	<u>kr.</u>	<u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	3.609.816

Løbenummer 10, del af matr.nr. 33e og del af matr.nr. 33d Holtug By, Holtug, Michael Vagn Loft, Vejs Ende 2, Holtug 4660 Store Heddinge har principalt nedlagt påstand om erstatning på 4.007.500 kr., subsidiært henholdsvis 1.735.632 kr. ved en østlig stiføring eller 394.581 kr. ved en vestlig stiføring. Tabet i ejendomsværdi fremgår af en vurdering af 25. januar 2017 foretaget af ejendomsmæglerne Søren Lauritsen og Susanne Støvring. Kravet på 1.735.632 kr. er opgjort således:

Tab af herlighedsværdi	kr.	1.500.000
Trampesti	kr.	63.960
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	215.280
Hegn, plateau	Kr.	108.075
Hegn trampesti	kr.	46.128
Hegn, bier og frugttræer	kr.	9.969
Sagkyndig bistand	<u>kr.</u>	<u>7.500</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	1.735.632

Løbenummer 11, matr.nr. 22f Holtug By, Holtug, Anne Dorte Kaas Jørgensen og Jesper Børge Jørgensen, Holtug Mosevej 12, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 889.420 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	42.240
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	242.880
Jagttab, mistet vildtbiotop	kr.	100.000
Værditab p.g.a. forringelse af herlighedsværdi	kr.	500.000
Sagkyndig bistand	<u>kr.</u>	<u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	889.420

Løbenummer 14, del af matr.nr. 22h Holtug By, Holtug, Palle Finn Nielsen, Holtug Linievej 67, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 504.300 kr. Kravet er opgjort således:

Værditab, mistet brugsret over areal og mistet havudsigt	kr.	500.000
Sagkyndig bistand	<u>kr.</u>	<u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	504.300

Løbenummer 15, del af matr.nr. 21d Holtug By, Holtug, Hilda Anne Lise Olsen og Jan Kurt Olsen, Holtug Linievej 65, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 155.550 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	15.000
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	86.250
Tab p.g.a. manglende opholds- og udsigtssted	kr.	50.000
Sagkyndig bistand	<u>kr.</u>	<u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	155.550

Løbenummer 16, del af matr.nr. 21e, Holtug By, Holtug, Boet efter Bent Raasø Rasmussen, administrator: Anni Rasmussen, Holtug Linievej 66, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 71.530 kr. Herudover er der nedlagt påstand om tilkendelse af et årligt beløb p.g.a. mistet indtjening. Kravet på 71.530 kr. er opgjort således:

Trampesti	kr.	9.960
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	57.270
Sagkyndig bistand	<u>kr.</u>	<u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	71.530

Løbenummer 17, del af matr.nr. 20b, del af matr.nr. 20k og del af matr.nr. 20h Holtug By, Holtug, Steffen Egholm Boye, Hovedskovvej 14, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 1.200.180 kr. Tabet i ejendomsværdi er opgjort til 5 % af seneste mægler vurdering i 2013.

Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	113.760
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	654.120
Tab af ejendomsværdi	kr.	195.000
Tab af fremtidig indtægt	kr.	38.000
Tab af herlighedsværdi	kr.	195.000
Sagkyndig bistand	<u>kr.</u>	<u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	1.200.180

Løbenummer 19, del af matr.nr. 25c og del af matr.nr. 25h Sigerslev By, St. Heddinge, Vibeke Karlsen og Kurt Karlsen, Ulsevej 59, 2650 Hvidovre har nedlagt påstand om erstatning på 336.600 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	21.840
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	310.500
Sagkyndig bistand	<u>kr.</u>	<u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	336.600

Løbenummer 20, del af matr.nr. 25e og del af matr.nr. 32c Sigerslev By, St. Heddinge, Jørgen Østergaard Kristensen, Mandehoved 3, Sigerslev, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 295.900 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	26.040
Trampesti	kr.	14.760
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	234.600
Adgangssti, sydlig del af matr.nr. 25e	kr.	16.200
Sagkyndig bistand	<u>kr.</u>	<u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	295.900

Løbenummer 21, del af matr.nr. 24b, Sigerslev By, St. Heddinge Ellen Margrethe Pedersen og Henning Vester, Mandehoved 8, Sigerslev, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på ca. 20.000 kr. til dækning af tab for manglende fri dispositionsret.

Løbenummer 23, del af matr.nr. 34b, del af matr.nr. 21d og del af matr.nr. 21a Sigerslev By, St. Heddinge, OMYA A/S, Hærvejen 58A, Sigerslev, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om

erstatning på 304.000 kr. Alternativt ønskes erstatning på 666.000 kr. vedrørende landbrugsjord. Kravet vedrørende 304.000 kr. er opgjort således:

Trampesti	kr.	44.400
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	255.300
Sagkyndig bistand	<u>kr.</u>	<u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	304.000

Løbenummer 24, del af matr.nr. 19d Sigerslev By, St. Heddinge, Maja Eva Birkholm, Lilledalsvej 9, Sigerslev 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 174.400 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	25.200
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	144.900
Sagkyndig bistand	<u>kr.</u>	<u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	174.400

Løbenummer 25, del af matr.nr. 19c, Sigerslev By, St. Heddinge, Jesper Petersen, Lilledalsvej 11, Sigerslev, 4660 Store Heddinge. Tabet i ejendomsværdi fremgår af en vurdering af 28. januar 2017 foretaget af ejendomsmægler Lisa Carlsson. Der er nedlagt påstand om erstatning på 1.366.070 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	26.640
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	153.180
Fald i ejendomsværdi	kr.	1.000.000
Tab af mulighed for høst af græs til vinterfodring	kr.	180.000
Honorar til ejendomsmægler	<u>kr.</u>	<u>6.250</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	1.366.070

Løbenummer 26, del af matr.nr. 17d Sigerslev By, St. Heddinge, Annelise Hansen og Jan Pedersen Lilledalsvej 13, Sigerslev, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 25.000 kr. til dækning af udgift til et nyt hegn med to låger og har yderligere nedlagt påstand om godtgørelse for genen ved at have en sti lige uden for boligen.

Løbenummer 27, del af matr.nr. 3n Tommestrup By, St. Heddinge, Henny Agnethe Jørgensen, Hærvejen 50, Sigerslev, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 1.686.220 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	19.920
Trampesti	kr.	24.000

Resterende del af 25 meter bræmmen	kr. 138.000
Krænkelse af privatlivets fred	kr. 1.500.000
Sagkyndig bistand	<u>kr. 4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr. 1.686.220

Løbenummer 28, del af matr.nr. 3f Tommestrup By, St. Heddinge, Mikkel Højklint, Storedalsvej 3, Tommestrup, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 1.686.220 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr. 19.920
Trampesti	kr. 24.000
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr. 138.000
Krænkelse af privatlivets fred	kr. 1.500.000
Sagkyndig bistand	<u>kr. 4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr. 1.686.220

Løbenummer 29, del af matr.nr. 3b Tommestrup By, St. Heddinge, Kim Christen Højklint, Hærvejen 45, Tommestrup, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 242.440 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr. 35.280
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr. 202.860
Sagkyndig bistand	<u>kr. 4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr. 242.440

Løbenummer 30, del af matr.nr. 4f Tommestrup By, St. Heddinge, Inge Møgelberg og Jan Frisch Møgelberg, Barmhjertigheden 5, Tommestrup, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 227.860 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr. 33.120
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr. 190.440
Sagkyndig bistand	<u>kr. 4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr. 227.860

Løbenummer 31, del af matr.nr. 4d Tommestrup By, St. Heddinge, Kim Højklint, Barmhjertigheden 8, Tommestrup, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 226.240 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr. 32.880
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr. 189.060

Sagkyndig bistand	kr. <u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr. 226.240

Løbenummer 32, matr.nr. 11a og del af matr.nr. 11b Tommestrup By, St. Heddinge, OLSGAARD INVEST HOLDING ApS, Hærvejen 27, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 625.870 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr. 107.520
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr. 514.050
Sagkyndig bistand	kr. <u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr. 625.870

Løbenummer 33, del af matr.nr. 20a og del af matr.nr. 18a Tommestrup By, St. Heddinge, Kjeld Østergaard Rasmussen, Hærvejen 35, Tommestrup, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 243.250 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr. 35.400
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr. 203.550
Sagkyndig bistand	kr. <u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr. 243.250

Løbenummer 34, del af matr.nr. 10b Tommestrup By, St. Heddinge, del af matr.nr. 4f Højerup By, Højerup, matr.nr. 10d Tommestrup By, St. Heddinge og matr.nr. 3ø Højerup By, Højerup, Poul Erik Olsgaard, Bredemodgård, Hærvejen 27, Tommestrup, 4660 Store Heddinge. Der er fremlagt jagtkontrakt og brev fra jagtlejer vedrørende jagten nord for Stevns Fyr. Der er nedlagt påstand om erstatning på 825.860 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr. 204.960
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr. 507.150
Jagttab på nuværende kontrakt	kr. 51.000
Jagttab i fremtiden	kr. 50.000
Sagkyndig bistand	kr. <u>12.750</u>
Erstatningskrav i alt	kr. 825.860

Løbenummer 35, del af matr.nr. 15a Tommestrup By, St. Heddinge, Steen Christoffersen, Vindehuse 7, Tommestrup, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på mindst 129.500 kr. Heraf udgør mindst 69.500 kr. godtgørelse for forringet herlighedsværdi, mens mindst 60.000 kr. udgør erstatning for manglende mulighed for at dyrke stien og mindst en halv meter jord på hver side af stien.

Løbenummer 36, del af matr.nr. 4a Højerup By, Højerup, Margaret Ann Schütt og Erik Troels Schütt, Hærvejen 24, Højerup, 4660 Store Heddinge. Tabet i ejendomsværdi fremgår af en vurdering af 13. januar 2017 foretaget af ejendomsmægler Lisa Carlsson. Der er nedlagt påstand om erstatning på 1.419.650 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	16.800
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	96.600
Tab i ejendomsværdi	kr.	1.300.000
Sagkyndig bistand	<u>kr.</u>	<u>6.250</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	1.419.650

Løbenummer 39, del af matr.nr. 3c Højerup By, Højerup, Alice Hansen, Præstegårdsvej 6, Højerup, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 1.177.080 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	28.560
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	164.220
Værdiforringelse p.g.a. tab af herlighedsværdi	kr.	980.000
Sagkyndig bistand	<u>kr.</u>	<u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	1.177.080

Løbenummer 40, del af matr.nr. 27a og del af matr.nr. 26g Højerup By, Højerup, Hans Christian Aller, St Lindevej 4 A, 4653 Karise har nedlagt påstand om erstatning på 619.001 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	51.480
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	213.221
Tab af ejendomsværdi, mindre areal og mindre herlighed	kr.	350.000
Sagkyndig bistand	<u>kr.</u>	<u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	619.001

Løbenummer 41, del af matr.nr. 26f og del af matr.nr. 22a Højerup By, Højerup, Lars Korsholm Hansen, Egedesgård, Morreskovvej 6, Gevnø, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 711.800 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	90.000
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	517.500
Tab af herlighedsværdi	kr.	100.000
Sagkyndig bistand	<u>kr.</u>	<u>4.300</u>

Erstatningskrav i alt kr. 711.800

Løbenummer 43, matr.nr. 28b Ll. Heddinge By, Ll. Heddinge, Knud Jensen, Lilleskov, Korsnæbsvej 66, 4673 Rødvig Stevns har nedlagt påstand om erstatning på 637.900 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	46.080
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	264.960
Tab vedr. areal mellem sti og klintekant	kr.	322.560
Sagkyndig bistand	<u>kr.</u>	<u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	637.900

Løbenummer 44, del af matr.nr. 34 Ll. Heddinge By, Ll. Heddinge, Susanne Christensen, Rengegade 51, 4660 Store Heddinge har nedlagt påstand om erstatning på 496.300 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	78.000
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	414.000
Sagkyndig bistand	<u>kr.</u>	<u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	496.300

Løbenummer 47, del af matr.nr. 23a Ll. Heddinge By, Ll. Heddinge, Liselotte Bencard Nielsen og Erik Møller Nielsen, Korsnæbsvej 28, 4673 Rødvig Stevns har nedlagt påstand om erstatning på 1.602.800 kr. Kravet er opgjort således:

Trampesti	kr.	204.000
Resterende del af 25 meter bræmmen	kr.	1.173.000
Tab p.g.a. adgangssti fra p-plads til trampestien	kr.	24.000
Mistet jagtmulighed	kr.	35.500
Opsætning af hegn	kr.	162.500
Sagkyndig bistand	<u>kr.</u>	<u>4.300</u>
Erstatningskrav i alt	kr.	1.602.800

Peter Henrik Tesdorpf, Gjorslev Gods, har anmodet om at blive fritaget for at betale ejendomsskat, der er på 73.000 kr. årligt. Det er herlighedsværdien, der betales skat af. Denne er blevet absurd, hvis klinten fredes, og den er allerede helt beskyttet af lovgivningen.

Lasse Pedersen, Præsteskovvej 8, 4660 St. Heddinge, der er lodsejer uden for fredningsområdet, har nedlagt påstand om erstatning på 1.504.300 kr. Heraf udgør 1.500.000 kr. tab af herlighedsværdi, idet der skal anlægges sti op ad ejendommens skel og tæt på soveværelset. 4.300 kr. udgør godtgørelse for udgift til sagkyndig bistand.

Jørgen Gross, Præsteskovvej 2, 4660 St. Heddinge, der er lodsejer uden for fredningsområdet, har nedlagt påstand om erstatning på 504.300 kr. Heraf udgør 500.000 kr. tab af ejendomsværdi, idet freden og roen ødelægges. 4.300 kr. udgør godtgørelse for udgift til sagkyndig bistand.

Casper Christiansen, Præsteskovvej 4, 4660 St. Heddinge, der er lodsejer uden for fredningsområdet, har nedlagt påstand om erstatning på 754.300 kr. Heraf udgør 750.000 kr. tab af ejendomsværdi, idet der skal anlægges sti 3 meter fra soveværelsesvindue og stue og igennem en køkkenhave, som haves med en bror. 4.300 kr. udgør godtgørelse for udgift til sagkyndig bistand.

Frank Elmer, Karl Andersens vej 1, 4660 St. Heddinge, der er lodsejer uden for fredningsområdet, har nedlagt påstand om erstatning på 1.004.300 kr. Heraf udgør 1.000.000 kr. kompensation for helt unik beliggenhed med egen sti til klintekanten og egen stige ned til forstranden. Retten til at kunne komme ned på forstranden og at der i praksis er en helt ugenert og "privat" badestrand er i princippet ubetalelig. 4.300 kr. udgør godtgørelse for udgift til sagkyndig bistand.

Stevns Kommune og Miljøstyrelsen har haft lejlighed til at udtale sig om erstatningskravene.

Stevns Kommune har ved mail af 7. marts 2017 oplyst, at kommunen ikke har bemærkninger i anledning af erstatningskravene.

Miljøstyrelsen har ved mail af 9. marts 2017 fremsat bemærkninger til de fremsatte erstatningskrav. Styrelsen har anført, at erstatningerne overordnet set så vidt muligt bør følge de takster og erstatningsniveauer, som Natur- og Miljøklagenævnet (nu Miljø- og Fødevareklagenævnet) fastsætter, og at erstatningerne samlet set bør svare til nedgangen i ejendommenes handelsværdi.

Styrelsen finder ikke, at der er særlige grunde til at fravige klagenævnets faste praksis om at tilkende 60 kr. pr. løbende meter ny sti. I de fleste fredningssager, hvor der etableres nye stier, tilkendes alene erstatning for selve stien.

Styrelsen bemærker yderligere, at der efter alt at dømme er knyttet en særlig værdi til ejendomme, der ligger tæt ved klinten, og at der vil kunne være gener, der rækker ud over, hvad taksten for sti erstatter. Klagenævnet har i nogle tilfælde fastsat særskilt erstatning for stiforløb tæt ved bebyggelse og for jagtmæssige forringelser.

Navnlig vedrørende jagtinteresser har styrelsen bemærket, at der kan forekomme forstyrrelse af vildtet i de tilfælde, hvor stien passerer uforstyrrede strækninger langs klinten. Det er dog styrelsens synspunkt og erfaring, at vildtet vænner sig til forstyrrelser, og styrelsen mener ikke, at den samlede vildtbestand i området vil falde på grund af fredningen.

Styrelsen har om udgifter til opsætning af hegn foreslået, at det ved fredningen bestemmes, at det påhviler kommunen at afhegne stien mod græsningsarealer, hvis vedkommende ejer måtte fremsætte ønske herom.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnets afgørelse er truffet i enighed.

Efter naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, 1. pkt., skal fredningsnævnet fastsætte erstatning til ejere, brugere og andre indehavere af rettigheder over de fredede ejendomme for det tab, som fredningen påfører dem. Der skal derfor fastsættes en erstatning, der modsvarer den nedgang i den enkelte ejendoms handelsværdi, der skyldes fredningsbestemmelserne.

Efter lovens § 39, stk. 1, 3. pkt., tilkendes der ikke erstatning for fredning af offentligt ejede arealer, medmindre den fredede ejendom er erhvervet med henblik på midlertidig besiddelse. Der tilkendes derfor ikke erstatning til løbenummer 12, Naturstyrelsen, eller til løbenummer 22, Stevns Kommune.

Alle de privatejede arealer, der er omfattet af fredningen, er beliggende inden for strandbeskyttelseslinjen, jf. naturbeskyttelseslovens § 15. Fredningsnævnet har besluttet, at fredning af disse arealer, der i forvejen er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 15 om beskyttelse af kystområderne, ikke skal udløse erstatning.

Fredningsnævnet har ved udmåling af erstatning efter naturbeskyttelseslovens § 39 taget udgangspunkt i de takster, som Natur- og Miljøklagenævnet (nu Miljø- og Fødevarerklagenævnet) har anvendt i sin seneste praksis.

Natur- og Miljøklagenævnet (nu Miljø- og Fødevarerklagenævnet) har i nyere praksis tilkendt 60 kr. pr. lb. meter ny sti og 15 kr. pr. lb. meter eksisterende sti, der fortsat opretholdes som sti. Fredningsnævnet har besluttet at fastholde denne praksis.

Fredningsnævnet har i forbindelse med udmåling af erstatning ikke betragtet den tidligere frivilligt etablerede trampesti langs klintekanten som værende en eksisterende sti.

Fredningsnævnet har overvejet, om der skulle gives en højere erstatning end 60 kr. pr. lb. meter sti på grund af de særlige forhold, som følger af trampestiens umiddelbare nærhed til klintekanten. Det er i fredningsbestemmelserne fastsat, at stien skal ligge i umiddelbar nærhed af klintekanten, og at der er tale om en trampesti, hvor kun færdsel til fods er tilladt, og at stien skal holdes farbar i en bredde på ca. en meter. Fredningsnævnet anerkender, at der er en sikkerhedsmæssig nødvendig bræmme mellem klintekanten og stien. Fredningsnævnet bemærker dog, at denne sikkerhedsmæssige nødvendige bræmme også eksisterer, selv om der ikke anlægges en sti.

Fredningsnævnet er opmærksom på, at klintekanten på grund af havets erosion vil flytte sig ind i landet. Efter fredningsbestemmelserne kan stien flyttes inden for 25 meter bræmmen og stadig i umiddelbar nærhed af klintekanten og i sikkerhedsmæssig forsvarlig nærhed af denne. Fredningsnævnet finder efter en samlet vurdering, at der ikke er grundlag for at give højere erstatning end 60 kr. pr. lb. meter ny sti og 15 kr. pr. lb. meter eksisterende sti som følge af stiens umiddelbare nærhed til klintekanten.

Mange lodsejere har fremsat krav i anledning af forringelse af jagtmuligheder. En lodsejer, lb. nr. 34, Poul-Erik Olsgaard, har fremlagt dokumentation for, at en jagtlejer ønsker jagtlejen nedsat med 6.000 kr. årligt som følge af fredningen.

Fredningsnævnet bemærker i den anledning, at fredningsbestemmelserne ikke forhindrer, at der drives jagt. Nævnet bemærker yderligere, at det må forventes, at vildtet i stor udstrækning vil vænne sig til den færdsel, der vil ske på trampestien. Det må dog antages, at færdslen på de nye stier til en vis grad vil forringe jagtmulighederne, ligesom der må forventes øget færdsel på de eksisterende stier. Fredningsnævnet fastsætter derfor en skønsmæssigt fastsat erstatning for forringede jagtmuligheder på 15 kr. pr. lb. meter sti.

Fredningsnævnet anerkender, at der med etableringen af Stevns Klint Trampesti påføres de enkelte ejendomme nogle gener og ulemper og et fald i herlighedsværdi mv., og at der ved de ovenfor nævnte bestemmelser om erstatning pr. lb. meter sti og erstatning for forringede jagtmuligheder ikke er givet fuldstændig compensation for disse gener mv. Fredningsnævnet finder, at generne mv. er proportionale med længden af stien på den enkelte ejendom. Nævnet

fastsætter skønsmæssigt godtgørelsen for gener, ulemper og fald i herlighedsværdi mv. til 100 kr. pr. lb. meter ny sti.

Adskillige lodsejere har ønsket erstatning til dækning af udgifter til opsætning af hegn, låger m.v. Fredningsnævnet bemærker hertil, at det i henhold til fredningens § 8 påhviler plejemyndigheden at fastlægge behovet for opsætning af hegn. Skønner plejemyndigheden det nødvendigt at opsætte hegn, afholdes udgiften af plejemyndigheden. Hvor stien passerer hegn, diger eller lignende, påhviler det på samme måde Stevns Kommune som plejemyndighed at etablere låger, stenter eller lignende. Der gives derfor ikke erstatning til lodsejerne til dækning af udgifter til hegn, låger m.v. i forbindelse med nærværende afgørelse.

Natur- og Miljøklagenævnet (nu Miljø- og Fødevarerklagenævnet) har i nyere praksis anvendt en mindsteerstatning, der er identisk med den sædvanlige grundtakst for 1 ha, nemlig 3.600 kr.

Fredningsnævnet har derfor besluttet, at mindsteerstatningen også i denne sag skal være identisk med grundtaksten for 1 ha, altså 3.600 kr.

Fredningsnævnet bemærker, at der ikke tilkendes erstatning til lb. nr. 47, Liselotte Bencard Nielsen og Erik Møller Nielsen, idet der på denne ejendom allerede ved Overfredningsnævnets afgørelse af 28. juni 1957 om fredning af Stevns Klint Sti er sket fredning af et stiforløb.

Fredningsnævnet savner hjemmel til at tilkende erstatning til ejere af ejendomme, der ligger uden for det fredede område. Allerede derfor tilkendes der ikke erstatning til Lasse Pedersen, Jørgen Gross eller Casper Christiansen. Der tilkendes heller ikke erstatning til Frank Elmer eller Peter Henrik Tesdorpf, der har brugsrettigheder indenfor det fredede område.

Fredningsnævnet har tilkendt lodsejerne indenfor fredningsområdet en passende godtgørelse for nødvendige udgifter til sagkyndig bistand under sagens behandling for fredningsnævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 47. Det bemærkes vedrørende denne godtgørelse, at der er ydet den ønskede godtgørelse til de lodsejere, der har fremsendt dokumentation for deres udgifter til ejendomsmægler eller advokat. Derimod har fredningsnævnet ikke fundet anledning til at tilkende en lang række lodsejere hver en ønsket godtgørelse på 4.300 kr., idet der ikke er fremlagt nogen dokumentation for dette krav eller nærmere oplysning om, hvad den sagkyndige bistand har bestået af.

Efter naturbeskyttelseslovens § 49, stk. 3, 1. pkt. afholder staten tre fjerdedele af de tilkendte erstatninger og godtgørelser. Efter § 49, stk. 5, kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemme, at ved fredninger, der har national betydning eller medfører udgifter, der er større end 2 mio. kr., skal staten afholde indtil ni tiendedel af erstatningen m.v.

De tilkendte erstatningsbeløb forrentes i medfør af naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 4, fra den 1. maj 2017, hvor fredningsnævnet traf afgørelse, og indtil erstatningen udbetales. Forrentningen sker med en årlig rente, der svarer til Danmarks Nationalbanks diskonto.

Miljø- og Fødevarerministeren sørger i medfør af naturbeskyttelseslovens § 49, stk. 1, for, at de tilkendte erstatninger udbetales. Af denne bestemmelse fremgår også, at en erstatning først kan kræves udbetalt, når det er endeligt afgjort, om fredningen skal gennemføres.

Der skal ydes de nedenfor anførte erstatninger, der i alt er på 2.572.635 kr.

Nedenfor følger for hver lodsejer en opstilling, som viser:

- Løbenummer
- Matrikelnummer
- Ejerlav
- Lodsejerens navn og adresse
- Tabel med beregning af erstatning
- Godtgørelse for sagkyndig bistand

Løbenummer 1, del af matr.nr. 39a Holtug By, Holtug, Kaj Norman Olsen, Holtug Strandvej 66, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	0,3 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,3 ha	
Ny sti	81 m	4.860 kr.
Eksisterende sti	330 m	4.950 kr.
Foringede jagtmuligheder	411 m	6.165 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	81 m	8.100 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>24.075 kr.</u>

Løbenummer 2, matr.nr. 38a Holtug By, Holtug, Ilse Mirjam Sørensen og Jørgen Sørensen, Holmager, Trommeslagervej 22, Sigerslev, 4660 Store Heddinge

Ny sti	114 m	6.840 kr.
Foringede jagtmuligheder	114 m	1.710 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	114 m	11.400 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>19.950 kr.</u>

Løbenummer 3, matr.nr. 40a Holtug By, Holtug, Dennis Manfred Christiansen, Præsteskovvej 6, Holtug, 4660 Store Heddinge

Ny sti	172 m	10.320 kr.
--------	-------	------------

Forringede jagtmuligheder	172 m	2.580 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	172 m	17.200 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>30.100 kr.</u>

Løbenummer 4, del af matr. nr. 37a Holtug By, Holtug, Annavia Seyer-Hansen, Østerbrogade 85,3.,-91, 2100 København Ø, Administrator: c/o Bredeløkke, Bredeløkkevej 15A, Raaby, 4660 St Heddinge

Areal i alt	1,34 ha	
§ 8 eller § 15 areal	1,34 ha	
Ny sti	460 m	27.600 kr.
Forringede jagtmuligheder	460 m	6.900 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	460 m	46.000 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>80.500 kr.</u>

Løbenummer 5, del af matr.nr. 36a, Holtug By, Holtug, Karen Susanne Ovesen og Karl Hedeager Ovesen, Højgårdsvej 6, Holtug, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	1,33 ha	
§ 8 eller § 15 areal	1,33 ha	
Ny sti	385 m	23.100 kr.
Forringede jagtmuligheder	385 m	5.775 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	385 m	38.500 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>67.375 kr.</u>

Løbenummer 6, del af matr.nr. 35b og del af matr.nr. 34a Holtug By, Holtug, Niels Henning Andersen, Karl Andersensvej 2, Holtug, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	3,02 ha	
§ 8 eller § 15 areal	3,02 ha	
Ny sti	915 m	54.900 kr.
Forringede jagtmuligheder	915 m	13.725 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	915 m	91.500 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>160.125 kr.</u>

Løbenummer 7, del af matr.nr. 32e Holtug By, Holtug, Ole Sjøberg Christiansen, Kulstihus, Kulsti 11, Holtug, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	0,94 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,94 ha	
Ny sti	248 m	14.880 kr.

Forringedede jagtmuligheder	248 m	3.720 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	248 m	24.800 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>43.400 kr.</u>

Løbenummer 8, del af matr.nr. 32f Holtug By, Holtug, Tina Riis Poulsen og Jesper Lehnshøj Poulsen, Kulsti 13, Holtug, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	1,28 ha	
§ 8 eller § 15 areal	1,28 ha	
Ny sti	320 m	19.200 kr.
Forringedede jagtmuligheder	320 m	4.800 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	320 m	32.000 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>56.000 kr.</u>

Løbenummer 9, del af matr.nr. 33i, del af matr.nr. 33g og del af matr.nr. 33f Holtug By, Holtug, Kirsten Anni Jacobsen og Vagn Holk Lauridsen, Vejs Ende 4, Holtug, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	2,34 ha	
§ 8 eller § 15 areal	2,34 ha	
Ny sti	617 m	37.020 kr.
Forringedede jagtmuligheder	617 m	9.255 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	617 m	61.700 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>107.975 kr.</u>

Løbenummer 10, del af matr.nr. 33e og del af matr.nr. 33d Holtug By, Holtug, Michael Vagn Loft, Vejs Ende 2, Holtug 4660 Store Heddinge

Areal i alt	1,29 ha	
§ 3 areal	0,67 ha	
§ 8 eller § 15 areal	1,29 ha	
Ny sti	361 m	21.660 kr.
Forringedede jagtmuligheder	361 m	5.415 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	361 m	36.100 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>63.175 kr.</u>
Sagkyndig bistand		7.500 kr.

Løbenummer 11, matr.nr. 22f Holtug By, Holtug, Anne Dorte Kaas Jørgensen og Jesper Børge Jørgensen, Holtug Mosevej 12, 4660 Store Heddinge

Eksisterende sti	99 m	1.485 kr.
Forringedede jagtmuligheder	99 m	1.485 kr.

Erstatning (mindsteerstatning) 3.600 kr.

Løbenummer 12, matr.nr. 22g Holtug By, Holtug og del af matr.nr. 12c Tommestrup By, St. Heddinge, Naturstyrelsen, Hannenovvej 22, 4800 Nykøbing F

Areal i alt	5,72 ha	
§ 3 areal	4,59 ha	
§ 8 eller § 15 areal	5,68 ha	
Ny sti	151 m	9.060 kr.
Eksisterende sti	378 m	5.670 kr.
Forringede jagtmuligheder	529 m	7.935 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	151 m	15.100 kr.
Erstatning		<u>0 kr.</u>

Løbenummer 13, umatrikulerede arealer

Areal i alt	11,18 ha	
§ 8 eller § 15 areal	11,18 ha	
Erstatning		<u>0 kr.</u>

Løbenummer 14, del af matr.nr. 22h Holtug By, Holtug, Palle Finn Nielsen, Holtug Linievej 67, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	0,11 ha	
§ 3 areal	0,005 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,11 ha	
Ny sti	15 m	900 kr.
Forringede jagtmuligheder	15 m	225 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	15 m	1.500 kr.
Erstatning (mindsteerstatning)		<u>3.600 kr.</u>

Løbenummer 15, del af matr.nr. 21d Holtug By, Holtug, Hilda Anne Lise Olsen og Jan Kurt Olsen, Holtug Linievej 65, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	0,46 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,46 ha	
Ny sti	115 m	6.900 kr.
Forringede jagtmuligheder	115 m	1.725 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	115 m	11.500 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>20.125 kr.</u>

Løbenummer 16, del af matr.nr. 21e, Holtug By, Holtug, Boet efter Bent Raasø Rasmussen, administrator: Anni Rasmussen, Holtug Linievej 66, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	0,31 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,31 ha	
Ny sti	82 m	4.920 kr.
Forringedede jagtmuligheder	82 m	1.230 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	82 m	8.200 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>14.350 kr.</u>

Løbenummer 17, del af matr.nr. 20b, del af matr.nr. 20k og del af matr.nr. 20h Holtug By, Holtug, Steffen Egholm Boye, Hovedskovvej 14, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	3,12 ha	
§ 8 eller § 15 areal	3,12 ha	
Ny sti	948 m	56.880 kr.
Forringedede jagtmuligheder	948 m	14.220 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	948 m	94.800 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>165.900 kr.</u>

Løbenummer 18, del af matr.nr. 20i Holtug By, Holtug, Den Selvejende Institution, Administrator: Preben Egon Kosiara, Bjælkerupvej 132, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	0,05 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,05 ha	
Ny sti	17 m	1.020 kr.
Forringedede jagtmuligheder	17 m	255 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	17 m	1.700 kr.
Erstatning (mindsteerstatning)		<u>3.600 kr.</u>

Løbenummer 19, del af matr.nr. 25c og del af matr.nr. 25h Sigerslev By, St. Heddinge, Vibeke Karlsen og Kurt Karlsen, Ulsevej 59, 2650 Hvidovre

Areal i alt	0,51 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,51 ha	
Ny sti	183 m	10.980 kr.
Forringedede jagtmuligheder	183 m	2.745 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	183 m	18.300 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>32.025 kr.</u>

Løbenummer 20, del af matr.nr. 25e og del af matr.nr. 32c Sigerslev By, St. Heddinge, Jørgen Østergaard Kristensen, Mandehoved 3, Sigerslev, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	1,14 ha	
§ 3 areal	0,08 ha	
§ 8 eller § 15 areal	1,14 ha	
Ny sti	340 m	20.400 kr.
Forringede jagtmuligheder	340 m	5.100 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	340 m	34.000 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>59.500 kr.</u>

Løbenummer 21, del af matr.nr. 24b, Sigerslev By, St. Heddinge Ellen Margrethe Pedersen og Henning Vester, Mandehoved 8, Sigerslev, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	0,15 ha	
§ 3 areal	0,03 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,15 ha	
Ny sti	50 m	3.000 kr.
Forringede jagtmuligheder	50 m	750 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	50 m	5.000 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>8.750 kr.</u>

Løbenummer 22, del af matr.nr. 24h, 24c, 66 og 63c, Sigerslev By, St. Heddinge, matr. nr. 37, 36a, 33b, 33a, og 36b, Tommestrup By, St. Heddinge, matr. nr. 41a, 41b, 44, Højerup By, Højerup, matr. nr. 70b, 27g, 27c, 26i, 62, 27b, 7000c, 70a, 24e, 24t, 24r og 7000x, Ll. Heddinge By, Ll. Heddinge, Stevns Kommune, Postboks 83, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	58,19 ha	
§ 3 areal	19,02 ha	
§ 16 eller § 18 areal	0,94 ha	
§ 8 eller § 15 areal	56,89 ha	
Ny sti	2692 m	161.520 kr.
Eksisterende sti	131 m	1.965 kr.
Forringede jagtmuligheder	2823 m	42.345 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	2692 m	269.200 kr.
Erstatning		<u>0 kr.</u>

Løbenummer 23, del af matr.nr. 34b, del af matr.nr. 21d og del af matr.nr. 21a Sigerslev By, St. Heddinge, OMYA A/S, Hærvejen 58A, Sigerslev, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	1,81 ha
§ 8 eller § 15 areal	1,81 ha

Ny sti	423 m	25.380 kr.
Eksisterende sti	697 m	10.455 kr.
Forringede jagtmuligheder	1120 m	16.800 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	423 m	42.300 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>94.935 kr.</u>

Løbnummer 24, del af matr.nr. 19d Sigerslev By, St. Heddinge, Maja Eva Birkholm, Lilledalsvej 9, Sigerslev, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	0,9 ha	
§ 3 areal	0,68 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,9 ha	
Ny sti	207 m	12.420 kr.
Forringede jagtmuligheder	207 m	3.105 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	207 m	20.700 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>36.225 kr.</u>

Løbnummer 25, del af matr.nr. 19c, Sigerslev By, St. Heddinge, Jesper Petersen, Lilledalsvej 11, Sigerslev, 4660 Store Heddinge.

Areal i alt	1,03 ha	
§ 3 areal	0,02 ha	
§ 8 eller § 15 areal	1,03 ha	
Ny sti	204 m	12.240 kr.
Forringede jagtmuligheder	204 m	3.060 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	204 m	20.400 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>35.700 kr.</u>
Sagkyndig bistand		6.250 kr.

Løbnummer 26, del af matr.nr. 17d Sigerslev By, St. Heddinge, Annelise Hansen og Jan Pedersen Lilledalsvej 13, Sigerslev, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	2,06 ha	
§ 8 eller § 15 areal	2,06 ha	
Ny sti	354 m	21.240 kr.
Forringede jagtmuligheder	354 m	5.310 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	354 m	35.400 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>61.950 kr.</u>

Løbenummer 27, del af matr.nr. 3n Tommestrup By, St. Heddinge, Henny Agnethe Jørgensen, Hærvejen 50, Sigerslev, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	0,61 ha	
§ 3 areal	0,26 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,61 ha	
Ny sti	354 m	21.240 kr.
Forringede jagtmuligheder	354 m	5.310 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	354 m	35.400 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>61.950 kr.</u>

Løbenummer 28, del af matr.nr. 3f Tommestrup By, St. Heddinge, Mikkel Højklint, Storedalsvej 3, Tommestrup, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	0,78 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,78 ha	
Ny sti	198 m	11.880 kr.
Forringede jagtmuligheder	198 m	2.970 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	198 m	19.800 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>34.650 kr.</u>

Løbenummer 29, del af matr.nr. 3b Tommestrup By, St. Heddinge, Kim Christen Højklint, Hærvejen 45, Tommestrup, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	1,05 ha	
§ 8 eller § 15 areal	1,05 ha	
Ny sti	294 m	17.640 kr.
Forringede jagtmuligheder	294 m	4.410 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	294 m	29.400 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>51.450 kr.</u>

Løbenummer 30, del af matr.nr. 4f Tommestrup By, St. Heddinge, Inge Møgelberg og Jan Frisch Møgelberg, Barmhjertigheden 5, Tommestrup, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	1,01 ha	
§ 8 eller § 15 areal	1,01 ha	
Ny sti	276 m	16.560 kr.
Forringede jagtmuligheder	276 m	4.140 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	276 m	27.600 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>48.300 kr.</u>

Løbenummer 31, del af matr.nr. 4d Tommestrup By, St. Heddinge, Kim Højklint, Barmhjertigheden 8, Tommestrup, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	0,76 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,76 ha	
Ny sti	275 m	16.500 kr.
Forringede jagtmuligheder	275 m	4.125 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	275 m	27.500 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>48.125 kr.</u>

Løbenummer 32, matr.nr. 11a og del af matr.nr. 11b Tommestrup By, St. Heddinge, OLSGAARD INVEST HOLDING ApS, Hærvejen 27, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	2,39 ha	
§ 8 eller § 15 areal	2,39 ha	
Ny sti	888 m	53.280 kr.
Eksisterende sti	256 m	3.840 kr.
Forringede jagtmuligheder	1144 m	17.160 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	888 m	88.800 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>163.080 kr.</u>

Løbenummer 33, del af matr.nr. 20a og del af matr.nr. 18a Tommestrup By, St. Heddinge, Kjeld Østergaard Rasmussen, Hærvejen 35, Tommestrup, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	0,87 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,87 ha	
Ny sti	243 m	14.580 kr.
Forringede jagtmuligheder	243 m	3.645 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	243 m	24.300 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>42.525 kr.</u>

Løbenummer 34, del af matr.nr. 10b Tommestrup By, St. Heddinge, del af matr.nr. 4f Højerup By, Højerup, matr.nr. 10d Tommestrup By, St. Heddinge og matr.nr. 3ø Højerup By, Højerup, Poul Erik Olsgaard, Bredemodgård, Hærvejen 27, Tommestrup, 4660 Store Heddinge.

Areal i alt	2,05 ha	
§ 3 areal	0,12 ha	
§ 8 eller § 15 areal	2,05 ha	
Ny sti	1179 m	70.740 kr.
Eksisterende sti	256 m	3.840 kr.
Forringede jagtmuligheder	1435 m	21.525 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	1179 m	117.900 kr.

Erstatning (beregnet)	214.005 kr.
Sagkyndig bistand (inkl. moms)	15.937 kr.

Løbenummer 35, del af matr.nr. 15a Tommestrup By, St. Heddinge, Steen Christoffersen, Vindehuse 7, Tommestrup, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	1,49 ha	
§ 3 areal	0,65 ha	
§ 8 eller § 15 areal	1,49 ha	
Ny sti	373 m	22.380 kr.
Forringede jagtmuligheder	373 m	5.595 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	373 m	37.300 kr.
Erstatning (beregnet)		65.275 kr.

Løbenummer 36, del af matr.nr. 4a Højerup By, Højerup, Margaret Ann Schütt og Erik Troels Schütt, Hærvejen 24, Højerup, 4660 Store Heddinge.

Areal i alt	0,35 ha	
§ 3 areal	0,08 ha	
§ 16 eller § 18 areal	0,04 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,35 ha	
Ny sti	160 m	9.600 kr.
Forringede jagtmuligheder	160 m	2.400 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	160 m	16.000 kr.
Erstatning (beregnet)		28.000 kr.
Sagkyndig bistand		6.250 kr.

Løbenummer 37, matr.nr. 3d, 36, 42, 31, 3r og 3q Højerup By, Højerup, SELSKABET HØJERUPLUND, Jens Carl Jørgensen, Bjælkerupvej 2, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	0,82 ha	
§ 3 areal	0,23 ha	
§ 16 eller § 18 areal	0,82 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,82 ha	
Ny sti	570 m	34.200 kr.
Eksisterende sti	121 m	1.815 kr.
Forringede jagtmuligheder	691 m	10.365 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	570 m	57.000 kr.
Erstatning (beregnet)		103.380 kr.

Løbenummer 38, matr.nr. 3e og 3t Højerup By, Højerup, Den selvejende institution Østsjællandss Museum, Højerup Bygade 26, Højerup, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	1,34 ha	
§ 3 areal	0,63 ha	
§ 16 eller § 18 areal	0,22 ha	
§ 8 eller § 15 areal	1,34 ha	
Ny sti	328 m	19.680 kr.
Eksisterende sti	374 m	5.610 kr.
Forringede jagtmuligheder	702 m	10.530 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	328 m	32.800 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>68.620 kr.</u>

Løbenummer 39, del af matr.nr. 3c Højerup By, Højerup, Alice Hansen, Præstegårdsvej 6, Højerup, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	0,45 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,45 ha	
Ny sti	238 m	14.280 kr.
Forringede jagtmuligheder	238 m	3.570 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	238 m	23.800 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>41.650 kr.</u>

Løbenummer 40, del af matr.nr. 27a og del af matr.nr. 26g Højerup By, Højerup, Hans Christian Aller, St Lindevej 4 A, 4653 Karise

Areal i alt	0,8 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,8 ha	
Ny sti	410 m	24.600 kr.
Forringede jagtmuligheder	410 m	6.150 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	410 m	41.000 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>71.750 kr.</u>

Løbenummer 41, del af matr.nr. 26f og del af matr.nr. 22a Højerup By, Højerup, Lars Korsholm Hansen, Egedesgård, Morreskovvej 6, Gevnø, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	1,63 ha	
§ 8 eller § 15 areal	1,63 ha	
Ny sti	731 m	43.860 kr.
Forringede jagtmuligheder	731 m	10.965 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	731 m	73.100 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>127.925 kr.</u>

Løbnummer 42, del af matr.nr. 25b Højerup By, Højerup, Lars Christensen, c/o Postboks 278, Sannerut 14 byg:606, 3950 Aasiaat

Areal i alt	1,09 ha	
§ 8 eller § 15 areal	1,09 ha	
Ny sti	373 m	22.380 kr.
Forringede jagtmuligheder	373 m	5.595 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	373 m	37.300 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>65.275 kr.</u>

Løbnummer 43, matr.nr. 28b Ll. Heddinge By, Ll. Heddinge, Knud Jensen, Lilleskov, Korsnæbsvej 66, 4673 Rødvig Stevns

Areal i alt	0,96 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,96 ha	
Ny sti	376 m	22.560 kr.
Forringede jagtmuligheder	376 m	5.640 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	376 m	37.600 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>65.800 kr.</u>

Løbnummer 44, del af matr.nr. 34 Ll. Heddinge By, Ll. Heddinge, Susanne Christensen, Rengegade 51, 4660 Store Heddinge

Areal i alt	0,91 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,91 ha	
Ny sti	384 m	23.040 kr.
Eksisterende sti	118 m	1.770 kr.
Forringede jagtmuligheder	502 m	7.530 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	384 m	38.400 kr.
Erstatning (beregnet)		<u>70.740 kr.</u>

Løbnummer 45, del af matr.nr. 24c Ll. Heddinge By, Ll. Heddinge, Marianne Ingberg og Kristian Bo Ingberg, Boesdalsvej 18, 4673 Rødvig Stevns.

Areal i alt	0,06 ha	
§ 3 areal	0,02 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,06 ha	
Erstatning (mindsteerstatning)		<u>3.600 kr.</u>

Løbenummer 46, matr.nr. 24v Ll. Heddinge By, Ll. Heddinge, Jens Henrik Andersen, Boesdalsvej 17, 4673 Rødvig Stevns.

Areal i alt	0,04 ha	
§ 8 eller § 15 areal	0,04 ha	
Erstatning (mindsteerstatning)		<u>3.600 kr.</u>

Løbenummer 47, del af matr.nr. 23a Ll. Heddinge By, Ll. Heddinge, Liselotte Bencard Nielsen og Erik Møller Nielsen, Korsnæbsvej 28, 4673 Rødvig Stevns

Areal i alt	3,37 ha	
§ 3 areal	0,61 ha	
§ 8 eller § 15 areal	3,37 ha	
Ny sti	995 m	59.700 kr.
Eksisterende sti	169 m	2.535 kr.
Forringede jagtmuligheder	1164 m	17.460 kr.
Gener, ulemper, tab af herlighed mv.	995 m	99.500 kr.
Erstatning		<u>0 kr.</u>

Klagevejledning

Denne afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 43 påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klage kan indgives gennem Klageportalen, som findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. naturbeskyttelsesloven § 43, jf. § 87. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klageberettiget er, jf. naturbeskyttelseslovens § 43, stk. 2, den der anser sig for berettiget til større erstatning eller godtgørelse, eller den myndighed, der skal udrede en del af erstatningen.

Der henvises til Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Det fremgår af naturbeskyttelseslovens § 47, at fredningsnævnets afgørelse om godtgørelse for nødvendige udgifter til sagkyndig bistand under fredningssagens behandling ikke kan påklages.

Da den samlede erstatning i anledning af fredningen overstiger 500.000 kr., skal Miljø- og Fødevareklagenævnet efterprøve fredningsnævnets afgørelse i sin helhed, uanset om afgørelsen påklages, jf. naturbeskyttelseslovens § 42. Fredningsnævnet vil derfor forelægge denne afgørelse for Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Karin Haldrup

Linda Lauritsen

Flemming Petersen